

A Model for Developing Quality Management and Educational Standards by Using a Participatory Process to Develop Learners' Quality of Waengyai Witthayakhom School

Watchara Khongsankham

School Director, Waeng Yai Wittayakhom School, Khon Kaen Secondary Education Service Area, Thailand

E-mail: w_cha_22@hotmail.com, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0005-4914-5774>

Received 25/09/2024

Revised 29/09/2024

Accepted 25/10/2024

Abstract

Background and Aims: The study of a model for developing quality management and educational standards through a participatory process that improves learners' quality. The goals of this research were to (1) investigate the problem, the cause of the problem, and guidelines for resolving student academic achievement problems; and (2) create a model for developing quality management and educational standards through a participatory process to improve the quality of learners. (3) Investigate the results of using the model for developing quality management and educational standards by using a participatory process to develop learners' quality, and (4) Improve and develop a model for developing quality management and educational standards by using a participatory process to develop learners' quality.

Methodology: This study was conducted for research and development purposes. The population included 42 teachers and 603 students at Waengyai Witthayakhom School during the academic year 2021. The research tools included a data synthesis results record form. 2) A student's academic achievement record. 3) an interview form to identify the root causes of problems and guidelines for resolving students' academic achievement issues. 4) Data synthesis results for model elements in record form. 5) A workshop recording form was developed to create a model for developing quality management and educational standards through a participatory process to improve learner quality.

6) A model assessment form for accuracy, propriety, feasibility, and usefulness, as well as a quality management and educational standards manual developed through a participatory process to improve the quality of learners. 7) An educational quality and standards management manual. 8) Knowledge and understanding tests conducted before and after teacher development training. 9) Student achievement test. 10) The desired characteristics assessment form. 11) Form for assessing learners' competencies. 12) A summary of student competition results. 13) A summary of awards and honors for teachers and educational personnel. 14) A summary of the school's awards and honors. 15) a summary of the results of being a source of learning and study tours, and 16) a group discussion recording form (SWOT) to improve a model for developing quality management and educational standards by using a participatory process to develop learners' quality. Data were statistically analyzed using percentages, averages, standard deviations, and content analysis.

Results: The research results were found that:

1. The problem, the cause of the problem, and the guidelines for solving the student's academic achievement problems revealed that (1) Problem condition: the student's academic achievement was found to be lower than the set target. In the academic year 2020, overall average academic achievement was 60.47 points lower than the target value of -7.04. (2) The problem was discovered to be caused by: 1) teachers' learning management systems that did not organize learning with a student-centered focus. 2) Administrators lacked quality management skills or failed to apply qualitative management principles. 3) Teachers overlooked the importance of internal supervision activities, which are the supervision and monitoring of teaching and learning. 4) A lack of curriculum development and teaching arrangements that are up to date. (3) Guidelines for solving student academic achievement problems discovered that schools should carry out quality management issues and educational standards by 1) developing the curriculum and teaching and learning arrangements by improving the curriculum and designing basic courses to develop students according to learning standards and indicators. 2) Develop teachers and personnel. 3) Improve learners' quality by utilizing a variety of teaching styles/techniques to maximize their potential. 4) Participatory management and organizational leadership involve employees in operational decision-making, benefit distribution, and monitoring and evaluation.

2. The Model for Developing Quality Management and Educational Standards by Using a Participatory Process to Develop Learners' Quality includes five components: 1) Principles and Reasons 2) objectives 3) elements of quality management and educational standards 4) Model operation; and 5) Model measurement and evaluation for accuracy, propriety, feasibility, and usefulness in developing quality management and educational standards through a participatory process to develop learner quality.

3. The results of using the development model for quality management and educational standards, which uses a participatory process to develop learners' quality, revealed that 1) the results of teachers' knowledge and understanding tests after the development training were higher than before. 2) The results of using the form in terms of student achievement, comparing the academic year 2021 to 2020, revealed that learners had an overall average increase of 2.325 percent. Students' desired results increased by an average of 6.23 percent between the academic years 2021 and 2020. In terms of reading, analytical thinking, and writing, students' overall average increased by 5.96 percent between the academic years 2021 and 2020. 3) The results of learners who used the model and received awards from competitions totaled 26 awards. There were six awards given to teachers and educational personnel who won competitions at various levels. There were 7 awards to honor the school, and 17 schools came to study the school's learning resources.

4. The results of improving and developing the model for developing the management of educational quality and standards using a participatory process to develop the learners'

quality revealed that the model consists of six elements: 1) principles and reasons, 2) objectives, and 3) management of educational quality and standards, which includes four sub-components. (1) curriculum development and teaching and learning management; (2) teacher and personnel development; (3) learner quality development; and (4) participatory organizational management and leadership. 4) Model's operation 5) measurement and evaluation. 6) The success conditions model has strong points that can be used to improve student quality. Encouraging teachers to organize teaching and learning with a focus on students and appropriate to the context can help to develop effective teachers and improve the quality of learners. The format has flaws, such as no success conditions, diagrams that are not coherent and descriptive, and a lack of table-formatted details of the procedures to demonstrate consistency. The suggestions for improving and developing the model include increasing the success conditions in the application form, adjusting the diagram to be consistent, being able to convey the meaning of the description, and providing details of how to proceed in the form of a table.

Conclusion: The research findings concluded that a model was developed with elements and procedures for developing quality management and educational standards. Appropriate As a result, teachers and staff have been continually prepared to carry out student quality development activities.

Keywords: Development Model; Quality Management and Educational Standards; Participatory Process

รูปแบบการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนวังใหญ่วิทยาคม

วัชร คงแสนคำ

โรงเรียนวังใหญ่วิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

บทคัดย่อ

ภูมิหลังและวัตถุประสงค์: การวิจัยรูปแบบการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนวังใหญ่วิทยาคม เพื่อนำมาใช้ในพัฒนาและส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน พร้อมการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ และมีมาตรฐานการจัดการศึกษา โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วม เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนมากที่สุด มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัญหา สาเหตุของปัญหา และแนวทางแก้ปัญหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนวังใหญ่วิทยาคม 2) พัฒนารูปแบบการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนวังใหญ่วิทยาคม 3) ศึกษาผลการใช้รูปแบบการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนวังใหญ่วิทยาคม และ 4) ปรับปรุงและพัฒนารูปแบบการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนวังใหญ่วิทยาคม

ระเบียบวิธีการวิจัย: การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research & Development) ประชากร ได้แก่ ครู จำนวน 42 คน และนักเรียน จำนวน 603 คน โรงเรียนวังใหญ่วิทยาคม ปีการศึกษา 2564 โดยการวิจัยครั้งนี้ศึกษาจากประชากร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ได้แก่ 1) แบบบันทึกผลการสังเกตข้อมูล 2) แบบบันทึกผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 3) แบบสัมภาษณ์สาเหตุและแนวทางแก้ปัญหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 4) แบบบันทึกผลการสังเกตเกี่ยวกับองค์ประกอบของรูปแบบ 5) แบบบันทึกการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อสร้างรูปแบบ 6) แบบประเมินความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์ ของรูปแบบ และคู่มือการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา 7) คู่มือการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา 8) แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจของครู 9) แบบสรุปผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน 10) แบบสรุปผล การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 11) แบบสรุปผลการประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน 12) แบบสรุปผลผลการประกวดแข่งขันของนักเรียน 13) แบบสรุปผลรางวัลยกย่องเชิดชูเกียรติ ของครูและบุคลากรทางการศึกษา 14) แบบสรุปผลรางวัลยกย่องเชิดชูเกียรติที่สถานศึกษาได้รับ 15) แบบสรุปผลการเป็นแหล่งเรียนรู้และศึกษาดูงาน และ 16) แบบบันทึกผลการสนทนากลุ่ม เกี่ยวกับจุดเด่น จุดด้อย และข้อเสนอแนะในการปรับปรุงรูปแบบและคู่มือการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา สถิติที่ใช้ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย:

1. ผลการศึกษาสภาพปัญหา สาเหตุของปัญหา และแนวทางแก้ปัญหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนวังใหญ่วิทยาคม พบว่า (1) สภาพปัญหา พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนวังใหญ่วิทยาคม เมื่อเทียบกับค่าเป้าหมาย มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนต่ำกว่าเป้าหมายที่ตั้งไว้โดยปีการศึกษา 2563 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยภาพรวมเฉลี่ย 60.47 ต่ำกว่าค่าเป้าหมายที่ตั้งไว้ - 7.04 (2) สาเหตุของปัญหา พบว่า เกิดจาก 1) การจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนไม่ได้ดำเนินการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 2) ผู้บริหารขาดการบริหารจัดการเชิงคุณภาพหรือขาดการ นำหลักการบริหารเชิง

คุณภาพมาใช้ 3) ครูไม่ให้ความสำคัญกับกิจกรรมการนิเทศภายในซึ่งเป็นการนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอน และ 4) การพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ไม่ปรับปรุงให้เป็นปัจจุบัน (3) แนวทางแก้ปัญหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนวงใหญ่วิทยาคม พบว่า โรงเรียนวงใหญ่วิทยาคม ควรดำเนินการตามประเด็นการบริหารจัดการคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษา คือ 1) พัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนโดยปรับปรุงหลักสูตร และออกแบบรายวิชาพื้นฐานเพื่อพัฒนานักเรียนตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด 2) พัฒนาครูและบุคลากร 3) พัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยใช้รูปแบบ/เทคนิควิธีการสอนอย่างหลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาเต็มตามศักยภาพ 4) การบริหารจัดการและการนำองค์กรแบบมีส่วนร่วม โดยให้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจการดำเนินงาน การรับผลประโยชน์ และการติดตามประเมินผล

2. รูปแบบการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาโดยใช้ กระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนวงใหญ่วิทยาคม ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการและเหตุผล 2) วัตถุประสงค์ 3) องค์ประกอบการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา 4) วิธีการดำเนินงานของรูปแบบ และ 5) การวัดและประเมินผล โดยรูปแบบการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา โดยใช้กระบวนการ มีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนวงใหญ่วิทยาคม มีความถูกต้อง มีความเหมาะสม มีความเป็นไปได้ และมีความเป็นประโยชน์

3. ผลการใช้รูปแบบการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนวงใหญ่วิทยาคม พบว่า 1) ผลการทดสอบความรู้ความเข้าใจของครูหลังการอบรมพัฒนาสูงกว่าก่อนการอบรมพัฒนา 2) ผลผลิตที่เกิดจากการใช้รูปแบบ ด้านผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนเปรียบเทียบระหว่างปีการศึกษา 2564 กับ ปีการศึกษา 2563 ผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยในภาพรวมเพิ่มขึ้น ร้อยละ 2.325 ด้านคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ของนักเรียนเปรียบเทียบระหว่างปีการศึกษา 2564 กับ ปีการศึกษา 2563 ผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยในภาพรวมเพิ่มขึ้น ร้อยละ 6.23 และ ผลการอ่านคิดวิเคราะห์และเขียนของนักเรียน เปรียบเทียบระหว่างปีการศึกษา 2564 กับปีการศึกษา 2563 ผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยในภาพรวมเพิ่มขึ้น ร้อยละ 5.96 3) ผลลัพธ์ที่เกิดจากการใช้รูปแบบ ด้านนักเรียนที่ได้รับรางวัลจากการประกวดแข่งขัน มีจำนวน 26 รางวัล ด้านครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ได้รับรางวัลจากการประกวดแข่งขัน ในระดับต่าง ๆ มีจำนวน 6 รางวัล ด้านรางวัลยกย่องเชิดชูเกียรติสถานศึกษา มีจำนวน 7 รางวัล และด้านการเป็นแหล่งศึกษาดูงานจากสถานศึกษาอื่น มีสถานศึกษา จำนวน 17 แห่ง ได้มาศึกษา ดูงานแหล่งเรียนรู้ด้านต่าง ๆ ในโรงเรียน

4. ผลการปรับปรุงและพัฒนารูปแบบการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนวงใหญ่วิทยาคม พบว่า รูปแบบ ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการและเหตุผล 2) วัตถุประสงค์ 3) การบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบย่อย คือ (1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน (2) ด้านการพัฒนาครูและบุคลากร (3) ด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และ (4) ด้านการบริหารจัดการและการนำองค์กรแบบมีส่วนร่วม 4) วิธีการดำเนินงาน 5) การวัดและประเมินผล และ 6) เงื่อนไขความสำเร็จ โดยรูปแบบมีจุดเด่นสามารถนำไปพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ส่งเสริมให้ครูผู้สอนสามารถจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และมีความเหมาะสมกับบริบท สามารถนำไปพัฒนาคุณภาพครูให้มีประสิทธิภาพส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียน รูปแบบมีจุดด้อย ได้แก่ ไม่มีเงื่อนไขความสำเร็จ แผนภาพไม่มีความสอดคล้องและสื่อความหมาย ที่ชัดเจนได้ ไม่ได้นำเสนอรายละเอียดของวิธีดำเนินการในรูปแบบของตารางเพื่อแสดงความสอดคล้อง สำหรับข้อเสนอแนะในการปรับปรุงพัฒนารูปแบบ ได้แก่ ปรับเพิ่มเงื่อนไขความสำเร็จในการ นำรูปแบบไปใช้ ปรับ

แผนภาพให้มีความสอดคล้องและสามารถสื่อความหมายให้ชัดเจนกับคำอธิบาย และนำเสนอรายละเอียดของ
วิธีดำเนินการในรูปแบบของตาราง

สรุปผล: ผลการวิจัยสรุปได้ว่า รูปแบบการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาโดยใช้
กระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนที่พัฒนาขึ้นมีองค์ประกอบและวิธีการดำเนินการเพื่อ
พัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ที่เหมาะสมชัดเจน ส่งผลให้ครูและบุคลากรได้รับ
การพัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อให้มีความพร้อมในการดำเนินกิจกรรมการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

คำสำคัญ : รูปแบบการพัฒนา; คุณภาพและมาตรฐานการศึกษา; กระบวนการมีส่วนร่วม

บทนำ

การศึกษาเป็นรากฐานสำคัญ เนื่องจากเป็นกระบวนการพัฒนาบุคคลตั้งแต่เกิดในด้านต่างๆ ตลอดช่วงชีวิต ตั้งแต่การพัฒนาศักยภาพ และขีดความสามารถของบุคคลที่จะดำรงชีวิตประกอบอาชีพและสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข รู้เท่าทันความเปลี่ยนแปลงรวมทั้งเป็นพลังสร้างสรรค์การพัฒนาประเทศ ดังพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ความตอนหนึ่งว่า “...การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดอย่างหนึ่งของชีวิต เพราะเป็นรากฐานสำหรับช่วยให้บุคคลสามารถก้าวไปถึงความสุขความเจริญทั้งปวงทั้งตนเองและส่วนรวม...” (พระบรมราโชวาท) และจากการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วในยุคโลกาภิวัตน์ มีผลกระทบต่อการจัดการศึกษาของชาติมาโดยตลอด ฉะนั้นในการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ จึงได้กำหนดมาตรการในการจัดการศึกษาขึ้น เพื่อให้มีแนวทางในการดำเนินการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับยึดเป็นบรรทัดฐานสากลได้ เมื่อกล่าวถึงการจัดการศึกษาสถานศึกษานับเป็นองค์ที่สำคัญที่สุดในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานสถานศึกษาทุกแห่งต้องจัดการศึกษาให้มีคุณภาพเป็นไปตามมาตรฐานและบรรลุตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้อย่างแท้จริง จึงได้มีการปฏิรูปการศึกษาขึ้นในประเทศไทย (กรมวิชาการ, 2541)

โรงเรียนแก่งใหญ่วิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ที่ตั้งเลขที่ 93 หมู่ที่ 7 ตำบลแก่งใหญ่ อำเภอกวนใหญ่ จังหวัดขอนแก่น เปิดทำการสอนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2564 มีจำนวนนักเรียน 603 คน มีบุคลากร จำนวน 41 คน โดยในปีการศึกษา 2561 – 2563 ของโรงเรียนแก่งใหญ่วิทยาคม มีการบริหารโดยใช้กลยุทธ์การบริหารแบบใช้โรงเรียนเป็นฐาน โดยใช้กระบวนการบริหารงานด้วยระบบคุณภาพ WAENGWITS Model และกำหนดระบบปรับปรุงผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องตามวงจร PDCA โดยนำชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการสถานศึกษาให้เป็นปกติและต่อเนื่อง เพื่อนำมากำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย จุดเน้น กลยุทธ์ในการปรับปรุง พัฒนาในจุดด้อย และส่งเสริมให้ดำเนินการในจุดเน้นอย่างชัดเจน จากการดำเนินงานดังกล่าว พบว่า ช่วงปีการศึกษา 2561 – 2563 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ของโรงเรียนแก่งใหญ่วิทยาคมที่กำหนด ซึ่งเกณฑ์ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนไม่ควรต่ำกว่าร้อยละ 65 (โรงเรียนแก่งใหญ่วิทยาคม, 2561 : 18) โดยปีการศึกษา 2561 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยภาพรวมเฉลี่ย ร้อยละ 61.99 ปีการศึกษา 2562 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยภาพรวมเฉลี่ย ร้อยละ 54.64 และปีการศึกษา 2563 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยภาพรวมเฉลี่ย ร้อยละ 64.54 จากการศึกษาดูงานการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนโรงเรียนแก่งใหญ่วิทยาคม พบว่า 1) การจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนนั้น ไม่ได้ดำเนินการตามการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เนื่องจากครูผู้สอนขาดความรู้ความเข้าใจ ในการประยุกต์ใช้การจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และไม่สามารถประยุกต์ใช้การจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอย่างมีประสิทธิภาพ 2) ผู้บริหารขาดการบริหารจัดการเชิงคุณภาพหรือขาดการนำหลักการบริหารเชิงคุณภาพมาใช้ส่งผลให้ครูผู้สอนไม่ทราบข้อดีและข้อบกพร่องของตน ซึ่งก็จะส่งผลทำให้การพัฒนาเป็นไปได้ยาก และขาดการนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอน โดยครูไม่ให้ความสำคัญกับกิจกรรมการนิเทศภายใน และโรงเรียนไม่มีคู่มือให้ครูปฏิบัติ แนวทางการปรับปรุงแก้ไขในการนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอน และขาดมาตรฐานการจัดการศึกษาระดับห้องเรียน ในการดำเนินการจัดการเรียนรู้ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในปีการศึกษาที่ผ่านมาของนักเรียนไม่เป็นที่น่าพอใจตามเป้าหมายของโรงเรียน (โรงเรียนแก่งใหญ่วิทยาคม, 2563 : 23) โดยการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นวิธีการสำคัญที่สามารถสร้างและพัฒนาผู้เรียน ให้เกิดคุณลักษณะต่างๆ ที่ต้องการในยุคโลกาภิวัตน์เนื่องจากการ

[959]

Citation:

Khongsankham, W. (2024). A Model for Developing Quality Management and Educational Standards by Using a Participatory Process to Develop Learners' Quality of Waengyai Withayakhom School.

Interdisciplinary Academic and Research Journal, 4 (6), 953-976; DOI: <https://doi.org/10.60027/iarj.2024.281938>

จัดการเรียนรู้ที่ให้ความสำคัญกับผู้เรียน ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักเรียนรู้ด้วยตนเอง เรียนในเรื่องที่สอดคล้องกับความสามารถและความต้องการของตนเองและได้พัฒนาศักยภาพของตนเองอย่างเต็มที่ ซึ่งแนวคิดการจัดการศึกษานี้เป็นแนวคิดที่มีรากฐานจากปรัชญาการศึกษาและทฤษฎีการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่ได้พัฒนามาอย่างต่อเนื่องยาวนาน และเป็นแนวทางที่ได้รับการพิสูจน์ว่าสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะตาม ต้องการอย่างได้ผล ซึ่งผู้เรียนจะได้รับการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบและมีส่วนร่วมต่อการเรียนรู้ของตนเอง โดยแนวคิดแบบผู้เรียนเป็นสำคัญจะยึดการศึกษาแบบก้าวหน้าของผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนแต่ละคนมีคุณค่าสมควรได้รับการเชื่อถือไว้วางใจ แนวทางนี้จึงเป็นแนวทางที่จะผลักดันผู้เรียนไปสู่การบรรลุศักยภาพของผู้เรียน และส่งเสริมความคิดของผู้เรียนและอำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนได้พัฒนาศักยภาพของตนเองอย่างเต็มที่ การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญจะจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่มีลักษณะแตกต่างจากการจัดการกระบวนการเรียนรู้แบบดั้งเดิมทั่วไป โดยผู้เรียนมีบทบาทรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตน ผู้เรียนเป็นผู้เรียนรู้ บทบาทของครูคือผู้สนับสนุน (supporter) และเป็นแหล่งความรู้ (resource person) ของผู้เรียน ผู้เรียนจะรับผิดชอบตั้งแต่เลือกและวางแผนสิ่งที่ตนจะเรียน หรือเข้าไปมีส่วนร่วมใน การเลือกและจะเริ่มต้นการเรียนรู้ด้วยตนเอง ด้วยการศึกษาค้นคว้า รับผิดชอบการเรียนรู้ตลอดจนประเมินผลการเรียนรู้ด้วยตนเอง การพัฒนาการศึกษาให้มีมาตรฐานและยกระดับคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้นั้น ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความรู้ แนวทางการบริหารจัดการหรือกระบวนการที่กำหนดวิธีปฏิบัติงานในแต่ละขั้นตอนที่ชัดเจนและปฏิบัติได้จริง โดยการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ซึ่งปัจจุบันรูปแบบการบริหารจัดการเพื่อยกระดับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามีหลากหลายรูปแบบ แต่ไม่สามารถตอบสนองความต้องการหรือสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาและชุมชนในแต่ละชุมชนได้ เนื่องจากสถานศึกษาแต่ละแห่งมีความแตกต่างกันทั้งด้านงบประมาณและบุคลากร รวมทั้งความร่วมมือของคณะกรรมการสถานศึกษาและการสนับสนุนจากชุมชนในเขตพื้นที่บริการ และการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลและการให้ความช่วยเหลือจากหน่วยงานต้นสังกัด (สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2554)

จากสภาพปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาข้างต้น ผู้วิจัยซึ่งเป็นผู้อำนวยการโรงเรียนได้ตระหนักถึงความสำคัญของปัญหา จึงได้ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนวงแหวนวิทยาคม เพื่อนำมาใช้ในพัฒนาและส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน พร้อมการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ และมีมาตรฐานการจัดการศึกษา ระดับห้องเรียน เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนมากที่สุด สู่การพัฒนาผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพที่สูงยิ่งขึ้นไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหา สาเหตุของปัญหา และแนวทางแก้ปัญหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนวงแหวนวิทยาคม
2. เพื่อพัฒนารูปแบบการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนวงแหวนวิทยาคม
3. เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนวงแหวนวิทยาคม

4. เพื่อปรับปรุงและพัฒนา รูปแบบการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนวงษ์ใหญ่วิทยาคม

การทบทวนวรรณกรรม

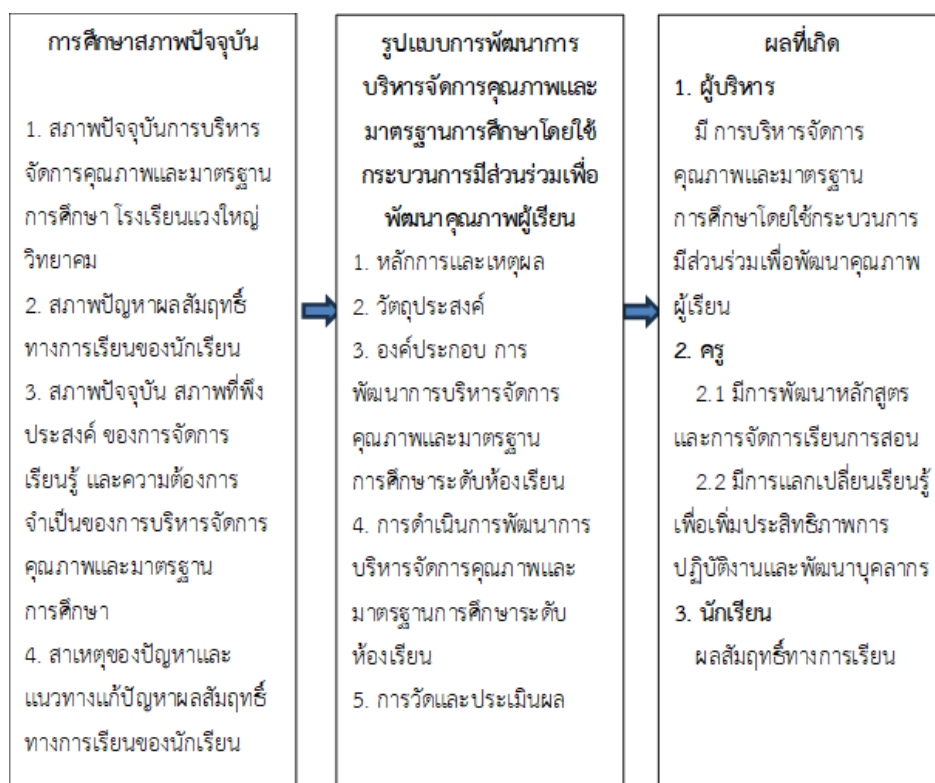
ธนพล ทองยัง (2564) ได้กล่าวไว้ว่า แนวทางการบริหารและการจัดการเพื่อพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โรงเรียนบ้านพนาสวรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ประกอบด้วย ด้านการวางแผน (Planning) โรงเรียนควรวางแผนกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย ไปจนถึงการดำเนินงาน ในการพัฒนาการศึกษาอย่างเป็นระบบตามมาตรฐานการศึกษาเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยเน้นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ที่เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม ด้านการจัดการองค์การ (Organizing) โรงเรียนควรวางโครงสร้างฝ่ายงาน โดยเน้นการบริหารและการจัดการแบบมีส่วนร่วม ส่งเสริมให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมพัฒนาการศึกษา ด้านภาวะการเป็นผู้นำ (Leading) ผู้บริหารควรบริหารจัดการโดยการสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างครู บุคลากรในสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครอง เพื่อให้การดำเนินงานให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล และด้านการควบคุม (Controlling) โรงเรียนควรจัดระบบนิเทศ ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานและการพัฒนา ครู และบุคลากรภายในโรงเรียนอย่างเป็นระบบ และมีรูปแบบการนิเทศที่หลากหลาย เพื่อให้การทำงานเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล

พิกุล สุรินทร์ (2564) ได้ศึกษา แนวทางการบริหารงานการประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 1 ประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่ 1. ด้านคุณภาพของเด็ก 2. ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ 3. ด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ

มนตรา พักมงคล (2564) ได้ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการเพื่อยกระดับการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน โรงเรียนราชานุบาล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา น่าน เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการบริหารจัดการเพื่อยกระดับการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน โรงเรียนราชานุบาล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่านมี 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการ 2) จุดมุ่งหมาย 3) องค์ประกอบการพัฒนาคุณภาพการศึกษา 4) กระบวนการบริหารจัดการ 5 ขั้นตอน 5) ผลลัพธ์ และ 6) เงื่อนไขความสำเร็จ โดยรวมรูปแบบมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ผลการทดลองใช้ พบว่า ผลการประเมินตนเองตามมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับดีเลิศ นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ปีการศึกษา 2562 สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่ได้กล่าวมาแสดงให้เห็นว่า โดยผู้วิจัยขอนำเสนอรายละเอียดกรอบแนวคิดโดยภาพรวมดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอนดังต่อไปนี้ โดยมีรายละเอียดการดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 เพื่อศึกษาสภาพปัญหา สาเหตุของปัญหา และแนวทางแก้ปัญหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนวงใหญ่วิทยาคม

เป็นการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนวงใหญ่วิทยาคม ของผู้วิจัยโดยแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอนย่อย ดังนี้

ขั้นตอนย่อยที่ 1.1 สังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา

ขั้นตอนย่อยที่ 1.2 ศึกษาสภาพปัญหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนวงใหญ่วิทยาคม

ขั้นตอนย่อยที่ 1.3 การศึกษาสาเหตุของปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนวงใหญ่วิทยาคม

2. แหล่งข้อมูล

2.1 รายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา (SAR) โรงเรียนวงใหญ่วิทยาคม ปีการศึกษา 2563

- 2.2 ข้อมูลพื้นฐาน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนแวงใหญ่วิทยาคม
 3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่
 - 3.1 แบบบันทึกผลการสังเกตข้อวัตรปฏิบัติ
 - 3.2 แบบบันทึกผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนแวงใหญ่วิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น
 - 3.3 แบบสัมภาษณ์สาเหตุของปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนแวงใหญ่วิทยาคม
 4. การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
 - 4.1 ศึกษาแนวทางการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
 - 4.2 สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบบันทึกผลการสังเกตข้อวัตรปฏิบัติ แบบบันทึกผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบสัมภาษณ์สาเหตุของปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - 4.3 นำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยที่สร้างขึ้น ไปตรวจสอบความสอดคล้อง IOC (Item of Objective Congruence) โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 คน โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยที่สร้างขึ้น มีค่าความสอดคล้อง อยู่ระหว่าง 0.60-1.00
 - 4.4 นำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยที่สร้างขึ้น ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว จัดทำเป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป
 5. การวิเคราะห์ข้อมูล
 - 5.1 ผู้วิจัยได้นำผลการสังเกตข้อวัตรปฏิบัติเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักการและแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา มาสรุปผลและพร้อมนำเสนอแบบบรรยายความเรียง
 - 5.2 ผู้วิจัยได้นำแบบบันทึกผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน มาวิเคราะห์ และนำเสนอในรูปแบบตารางพร้อมบรรยายความเรียง
 - 5.3 ผู้วิจัยนำสาเหตุของปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนจากการสัมภาษณ์ มาวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และนำเสนอในรูปแบบความเรียง
- ขั้นตอนที่ 2 สร้างรูปแบบการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนแวงใหญ่วิทยาคม**
1. วิธีดำเนินการวิจัย
 - 1.1 การสังเกตข้อวัตรปฏิบัติและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับองค์ประกอบของรูปแบบ
 - 1.2 สร้างรูปแบบการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนแวงใหญ่วิทยาคม
 - 1.3 ตรวจสอบรูปแบบการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนแวงใหญ่วิทยาคม
 2. กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่
ผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษาระดับเชี่ยวชาญขึ้นไป หรือมีประสบการณ์ ด้านการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา 10 ปี ขึ้นไป หรือมีผลงานเชิงประจักษ์ในด้านการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา จำนวน 9 คน ที่ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

แบบบันทึกผลการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) และแบบประเมินความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์ ของรูปแบบและคู่มือการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนวงใหญ่วิทยาคม

4. การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

4.1 ศึกษาแนวทางการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

4.2 สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบบันทึกผลการสนทนากลุ่ม แบบประเมินความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์ ของรูปแบบ

4.3 นำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยที่สร้างขึ้น ไปตรวจสอบความสอดคล้อง IOC (Item of Objective Congruence) โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 คน โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยที่สร้างขึ้น มีค่าความสอดคล้อง อยู่ระหว่าง 0.60-1.00

4.4 นำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยที่สร้างขึ้น ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว จัดทำเป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

5.1 ผู้วิจัยดำเนินการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ผู้ทรงคุณวุฒิ4เพื่อตรวจสอบรูปแบบและคู่มือการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา4โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนวงใหญ่วิทยาคม

5.2 สรุปผลการดำเนินการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) โดยผู้ทรงคุณวุฒิ ในการตรวจสอบรูปแบบและคู่มือการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนวงใหญ่วิทยาคม

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลการดำเนินการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) โดยวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ขั้นตอนที่ 3 ศึกษาผลการใช้รูปแบบการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนวงใหญ่วิทยาคม

1. วิธีดำเนินการวิจัย

1.1 ศึกษาผลการพัฒนาครูตามรูปแบบการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนวงใหญ่วิทยาคม

1.2 ศึกษาผลการใช้รูปแบบการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ที่ส่งผลต่อคุณภาพของนักเรียนโรงเรียนวงใหญ่วิทยาคม

1.3 การหาคุณภาพของร่างรูปแบบการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ระดับห้องเรียน โรงเรียนวงใหญ่วิทยาคม

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ศึกษา ผลจากการใช้รูปแบบการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนวงใหญ่วิทยาคม ได้แก่คณะครู จำนวน 42 คน โดยการศึกษาครั้งนี้ศึกษาจากประชากร

[964]

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 รูปแบบการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนวงใหญ่วิทยาคม

3.2 แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจ ก่อน - หลัง การอบรมพัฒนาครู

3.3 แบบสรุปผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน

3.4 แบบสรุปผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และแบบสรุปผลการประเมินสมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน

3.5 แบบสรุปผลผลการประกวดแข่งขันของนักเรียน แบบสรุปผลรางวัลยกย่องเชิดชูเกียรติของครูและบุคลากรทางการศึกษา

3.6 แบบสรุปผลผลการประกวดแข่งขันของนักเรียน แบบสรุปผลรางวัลยกย่องเชิดชูเกียรติของครูและบุคลากรทางการศึกษา

4. การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

4.1 ศึกษาแนวทางการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

4.2 สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจ แบบสรุปผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน แบบสรุปผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ แบบสรุปผลผลการประกวดแข่งขันของนักเรียน แบบสรุปผลผลการประกวดแข่งขันของนักเรียน

4.3 นำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยที่สร้างขึ้น ไปตรวจสอบความสอดคล้อง IOC (Item of Objective Congruence) โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 คน โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยที่สร้างขึ้น มีค่าความสอดคล้อง อยู่ระหว่าง 0.60-1.00

4.4 นำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยที่สร้างขึ้น ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว จัดทำเป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

5.1 ทดสอบความรู้ความเข้าใจของครูโรงเรียนวงใหญ่วิทยาคม จากการอบรม ก่อน - หลัง การอบรม ในเดือน พฤษภาคม 2564

5.2 ศึกษาผลผลิตและผลลัพธ์ จากแบบสรุปผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ แบบสรุปผลการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนของนักเรียน แบบสรุปผลผลการประกวดแข่งขันของนักเรียน แบบสรุปผลรางวัลยกย่องเชิดชูเกียรติของครูและบุคลากรทางการศึกษา แบบสรุปผลรางวัลยกย่องเชิดชูเกียรติที่สถานศึกษาได้รับ และการเป็นแหล่งเรียนรู้ และศึกษาดูงานของสถานศึกษาจากสถานศึกษาอื่น ที่สร้างขึ้น

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

6.1 วิเคราะห์ผลการทดสอบ ก่อน - หลัง การอบรม โดยการค่าเฉลี่ย ร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

6.2 วิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนของนักเรียน ผลการประกวดแข่งขันของนักเรียน ผลรางวัลยกย่องเชิดชูเกียรติของครูและบุคลากรทางการศึกษา รางวัลยกย่องเชิดชูเกียรติที่สถานศึกษาได้รับ จากรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา

ขั้นตอนที่ 4 การปรับปรุงและพัฒนากระบวนการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนวงใหญ่วิทยาคม

[965]

1. วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อปรับปรุงและพัฒนา รูปแบบการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนา คุณภาพผู้เรียนโรงเรียนวงแหวนวิทยาคม

2. กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่

ผู้ที่เกี่ยวข้องในการบริหารโรงเรียนวงแหวนวิทยาคม ได้แก่ รองผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 1 คน ผู้ช่วยผู้อำนวยการ จำนวน 1 คน คณะกรรมการบริหารงานวิชาการ จำนวน 5 คน ประธานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 1 คน และประธานสมาคมผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 1 คน รวม 9 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบบันทึกผลการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) จุดเด่น จุดด้อย และข้อเสนอแนะใน การปรับปรุงรูปแบบและคู่มือการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาโดยใช้กระบวนการ มีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนวงแหวนวิทยาคม

4. การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

4.1 ศึกษาแนวทางการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

4.2 สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบบันทึกผลการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) จุดเด่น จุดด้อย และข้อเสนอแนะในการปรับปรุงรูปแบบและคู่มือการพัฒนาการบริหารจัดการ คุณภาพและมาตรฐานการศึกษาโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนวงแหวน วิทยาคม

4.3 นำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยที่สร้างขึ้น ไปตรวจสอบความสอดคล้อง IOC (Item of Objective Congruence) โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 คน โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยที่สร้างขึ้น มีค่าความสอดคล้อง อยู่ระหว่าง 0.60-1.00

4.4 นำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยที่สร้างขึ้น ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว จัดทำเป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้ในการ เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

5.1 ผู้วิจัยดำเนินการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อสอบถามความ คิดเห็นเกี่ยวกับ จุดเด่น จุดด้อย และข้อเสนอแนะในการปรับปรุงรูปแบบและคู่มือการพัฒนาการบริหาร จัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนวง แหวนวิทยาคม

5.2 สรุปผลการดำเนินการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) โดยผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับ จุดเด่น จุดด้อย และข้อเสนอแนะของรูปแบบและคู่มือการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐาน การศึกษาโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนวงแหวนวิทยาคม

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลการดำเนินการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) โดย วิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัย

[966]

Citation:

Khongsankham, W. (2024). A Model for Developing Quality Management and Educational Standards by Using a Participatory Process to Develop Learners' Quality of Waengyai Withayakhom School.

Interdisciplinary Academic and Research Journal, 4 (6), 953-976; DOI: <https://doi.org/10.60027/iarj.2024.281938>

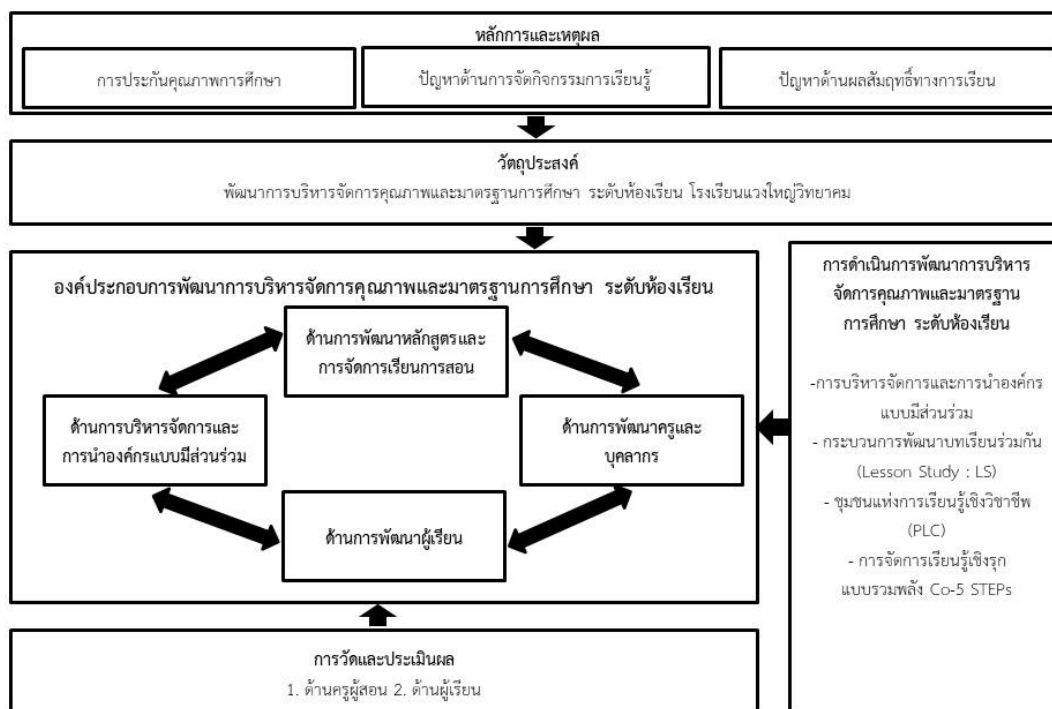
1. ผลศึกษาสภาพปัญหา สาเหตุของปัญหา และแนวทางแก้ปัญหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนเวียงใหญ่วิทยาคม ปรากฏตามประเด็น

1.1 สภาพปัญหาด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนเวียงใหญ่วิทยาคม เมื่อเทียบกับ ค่าเป้าหมาย มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนต่ำกว่าเป้าหมายที่ตั้งไว้โดยปีการศึกษา 2563 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยภาพรวมเฉลี่ย 60.47 ต่ำกว่าค่าเป้าหมาย ที่ตั้งไว้ -7.04

1.2 สาเหตุของปัญหาเกิดจาก 1) การจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนไม่ได้ดำเนินการจัดการเรียนรู้โดย เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 2) ผู้บริหารขาดการบริหารจัดการเชิงคุณภาพหรือขาดการนำหลักการบริหารเชิง คุณภาพมาใช้ 3) การนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอนโดยครูไม่ให้ความสำคัญกับกิจกรรมการนิเทศ ภายใน และ 4) การพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนยังไม่ผ่านการปรับปรุงให้เป็นปัจจุบัน

1.3 แนวทางแก้ปัญหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนเวียงใหญ่วิทยาคม ควร ดำเนินการตามประเด็น การบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา คือ 1) พัฒนาหลักสูตรและการ จัดการเรียนการสอนโดยปรับปรุงหลักสูตรและออกแบบรายวิชาพื้นฐานเพื่อพัฒนานักเรียนตามมาตรฐานการ เรียนรู้และตัวชี้วัด 2) พัฒนาครูและบุคลากร 3) พัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยใช้รูปแบบ/เทคนิควิธีการสอนอย่าง หลากหลายเพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาเต็มตามศักยภาพ 4) การบริหารจัดการและการนำองค์กรแบบมีส่วนร่วมโดยให้ มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การดำเนินงาน การรับผลประโยชน์ และการติดตามประเมินผล

2. ผลการพัฒนากระบวนการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาโดยใช้ กระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนเวียงใหญ่วิทยาคม ในการวิจัย ในครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนด องค์ประกอบของรูปแบบการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาโดยใช้กระบวนการมี ส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนเวียงใหญ่วิทยาคม ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการ และเหตุผล กล่าวถึง หลักการการประกันคุณภาพการศึกษา สภาพปัญหาด้านการจัดการเรียนรู้ และสภาพ ปัญหาด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 2) วัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐาน การศึกษา ระดับห้องเรียน โรงเรียนเวียงใหญ่วิทยาคม 3) องค์ประกอบการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษา ระดับห้องเรียน ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ คือ (1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรและ การจัดการเรียนการสอน (2) ด้านการพัฒนาครูและบุคลากร (3) ด้านพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และ (4) ด้าน การบริหารจัดการและการนำองค์กรแบบมีส่วนร่วม 4) การดำเนินการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและ มาตรฐานการศึกษาระดับห้องเรียน ประกอบด้วย (1) การบริหารจัดการและการนำองค์กรแบบมีส่วนร่วม (2) กระบวนการพัฒนาร่วมกัน (Lesson Study : LS) (3) ชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ (PLC) และ (4) การจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง Co-5 STEPs และ 5) การวัดและประเมินผล 2 ด้าน ประกอบด้วย (1) ด้านครูผู้สอน และ (2) ด้านนักเรียน แสดงดังแผนภาพที่ 1

แผนภาพที่ 1 รูปแบบการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนแก่งใหญ่วิทยาคม

โดยผลการตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของร่างรูปแบบการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนแก่งใหญ่วิทยาคม ปรากฏผล ดังนี้

2.1 ร่างรูปแบบการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนแก่งใหญ่วิทยาคม มีความถูกต้องทุกประเด็น โดยมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ปรับข้อความในรายละเอียดของรูปแบบให้สื่อความหมายได้ชัดเจนและเข้าใจได้ง่าย

2.2 ร่างรูปแบบการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนแก่งใหญ่วิทยาคม มีความเหมาะสมทุกประเด็น โดยมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ปรับข้อความในรายละเอียดของรูปแบบให้สื่อความหมายได้ชัดเจนและเข้าใจได้ง่าย

2.3 ร่างรูปแบบการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนแก่งใหญ่วิทยาคม ความเป็นไปได้ ทุกประเด็น โดยมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ปรับข้อความในรายละเอียดของรูปแบบให้สื่อความหมายได้ชัดเจนและเข้าใจได้ง่าย

2.4 ร่างรูปแบบการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนแก่งใหญ่วิทยาคม ความเป็นประโยชน์ทุกประเด็น โดยมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมให้ปรับปรุง และพัฒนารูปแบบให้เป็นปัจจุบันทันเหตุการณ์อยู่เสมอ

3. ผลการใช้รูปแบบการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนแก่งใหญ่วิทยาคม หลังจากนำรูปแบบการพัฒนาการบริหารจัดการ

คุณภาพและมาตรฐานการศึกษาโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนวงใหญ่วิทยาคม ไปใช้ในการบริหารจัดการ ในปีการศึกษา 2564 พบว่า

3.1 ผลการทดสอบความรู้ความเข้าใจของครูในการพัฒนาครูตามรูปแบบการพัฒนากิจการกิตติคุณและมาตรฐานการศึกษาโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนวงใหญ่วิทยาคม หลังการอบรมพัฒนาสูงกว่าก่อนการอบรมพัฒนา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.2 ผลผลิตที่เกิดจากการใช้รูปแบบการพัฒนากิจการกิตติคุณและมาตรฐานการศึกษาโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพของนักเรียนโรงเรียนวงใหญ่วิทยาคม

3.2.1 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนโรงเรียนวงใหญ่วิทยาคมปีการศึกษา 2564 กับ ปีการศึกษา 2563 ผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยในภาพรวมเพิ่มขึ้น ร้อยละ 2.325

3.2.2 ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนวงใหญ่วิทยาคม ปีการศึกษา 2564 กับ ปีการศึกษา 2563 ผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยในภาพรวมเพิ่มขึ้นร้อยละ 6.23

3.2.3 ผลการเปรียบเทียบการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนของนักเรียน โรงเรียนวงใหญ่วิทยาคมปีการศึกษา 2564 กับ ปีการศึกษา 2563 ผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยในภาพรวมเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.96

3.3 ผลลัพธ์ที่เกิดจากการใช้รูปแบบการพัฒนากิจการกิตติคุณและมาตรฐานการศึกษาโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพของนักเรียนโรงเรียนวงใหญ่วิทยาคมเมื่อนำรูปแบบการพัฒนากิจการกิตติคุณและมาตรฐานการศึกษาโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพของนักเรียนโรงเรียน วงใหญ่วิทยาคม ไปใช้ในการบริหารจัดการแล้ว เกิดผลลัพธ์ตามมา ดังนี้

3.3.1 นักเรียนที่ได้รับรางวัลจากการประกวดแข่งขันในระดับต่าง ๆ อันเนื่องจากการใช้รูปแบบการพัฒนากิจการกิตติคุณและมาตรฐานการศึกษา โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพของนักเรียนโรงเรียนวงใหญ่วิทยาคมมีจำนวน 26 รางวัล และมีนักเรียนที่เข้าร่วม จำนวน 73 คน

3.3.2 ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ได้รับรางวัลจากการประกวดแข่งขันในระดับต่าง ๆ อันเนื่องจากการใช้รูปแบบการพัฒนากิจการกิตติคุณและมาตรฐานการศึกษา โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพของนักเรียนโรงเรียนวงใหญ่วิทยาคม มีจำนวน 6 รางวัล

3.3.3 สถานศึกษาได้รับรางวัลยกย่องเชิดชูเกียรติในระดับต่าง ๆ อันเนื่องจากการใช้รูปแบบการพัฒนากิจการกิตติคุณและมาตรฐานการศึกษา โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพของนักเรียนโรงเรียนวงใหญ่วิทยาคมมีจำนวน 7 รางวัล

3.3.4 สถานศึกษาได้เป็นแหล่งเรียนรู้ และศึกษาดูงานของสถานศึกษาจากสถานศึกษาอื่น อันเนื่องจากการใช้รูปแบบการพัฒนากิจการกิตติคุณและมาตรฐานการศึกษา โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วม มีจำนวน 17 แห่ง

4. ผลการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการพัฒนากิจการกิตติคุณและมาตรฐานการศึกษาโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนวงใหญ่วิทยาคม ผลการสนทนากลุ่ม (Focus Group) เกี่ยวกับจุดเด่น จุดด้อยและข้อเสนอแนะในการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการพัฒนากิจการกิตติคุณ

จัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนวงใหญ่วิทยาคม โดยนำเสนอตามประเด็น ดังนี้

จุดเด่น

1. สามารถพัฒนาคุณภาพผู้เรียน
2. ส่งเสริมให้ครูผู้สอนสามารถจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้
3. รูปแบบการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนวงใหญ่วิทยาคม มีความเหมาะสมกับบริบทสามารถนำไปพัฒนาคุณครูให้มีประสิทธิภาพ ส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียน

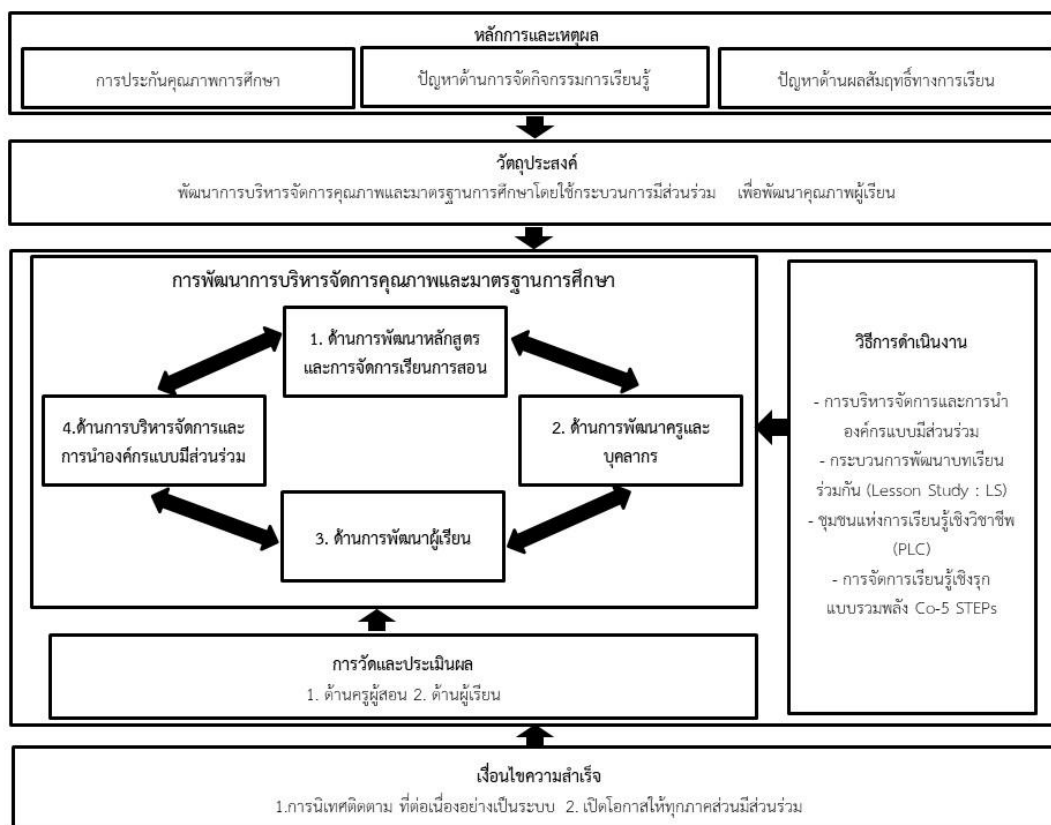
จุดด้อย

1. ไม่มีเงื่อนไขความสำเร็จในการนำรูปแบบไปใช้
2. แผนภาพไม่มีความสอดคล้อง และสื่อความหมายที่ชัดเจนได้
3. ไม่ได้นำเสนอรายละเอียดของวิธีดำเนินการในรูปแบบของตารางเพื่อให้เห็นความสอดคล้อง

ข้อเสนอแนะ

1. ปรับเพิ่มเงื่อนไขความสำเร็จในการนำรูปแบบไปใช้
2. ปรับแผนภาพให้มีความสอดคล้อง และสามารถสื่อความหมายให้ชัดเจนกับคำอธิบาย
3. นำเสนอรายละเอียดของวิธีดำเนินการในรูปแบบของตาราง

ผลการปรับปรุงรูปแบบการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนวงใหญ่วิทยาคม ประกอบด้วย องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการและเหตุผล กล่าวถึง หลักการการประกันคุณภาพการศึกษาสภาพปัญหาด้านการจัดการเรียนรู้ และปัญหาด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 2) วัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน 3) การบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบย่อย คือ (1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน (2) ด้านการพัฒนาครูและบุคลากร (3) ด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และ (4) ด้านการบริหารจัดการและการนำองค์กรแบบมีส่วนร่วม 4) วิธีการดำเนินงาน ประกอบด้วย (1) การบริหารจัดการและการนำองค์กรแบบมีส่วนร่วม (2) กระบวนการพัฒนาร่วมกัน (Lesson Study : LS) (3) ชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ (PLC) และ (4) การจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง Co-5 STEPS5 5) การวัดและประเมินผล 2 ด้าน ประกอบด้วย (1) ด้านครูผู้สอน และ (2) ด้านนักเรียน และ 6) เงื่อนไขความสำเร็จ ประกอบด้วย (1) การนิเทศติดตาม ที่ต่อเนื่องอย่างเป็นระบบ และ (2) เปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วม แสดงดังแผนภาพที่ 2

แผนภาพที่ 2 รูปแบบการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนวงษ์ใหญ่วิทยาคม

อภิปรายผล

รูปแบบการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนวงษ์ใหญ่วิทยาคม สามารถนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนด ดังผู้วิจัยจะอภิปรายแต่ละประเด็น ดังต่อไปนี้

1. ผลศึกษาสภาพปัญหา สาเหตุของปัญหา และแนวทางแก้ปัญหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนวงษ์ใหญ่วิทยาคม พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนวงษ์ใหญ่วิทยาคม เมื่อเทียบกับค่าเป้าหมาย มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนต่ำกว่าเป้าหมายที่ตั้งไว้โดยปีการศึกษา 2563 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยภาพรวมเฉลี่ย 60.47 ต่ำกว่าค่าเป้าหมายที่ตั้งไว้ -7.04 โดยสาเหตุของปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียน วงษ์ใหญ่วิทยาคมตามประเด็น การบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา โดยสาเหตุ ของปัญหาเกิดจาก 1) การจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนไม่ได้ดำเนินการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 2) ผู้บริหารขาดการบริหารจัดการเชิงคุณภาพหรือขาดการนำหลักการบริหารเชิงคุณภาพมาใช้ 3) การนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอนโดยครูไม่ให้ความสำคัญกับกิจกรรมการนิเทศภายใน 4) การพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนยังไม่ผ่านการปรับปรุงให้เป็นปัจจุบัน และแนวทางแก้ปัญหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนวงษ์ใหญ่วิทยาคม ดำเนินการตามประเด็น การบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา คือ 1) พัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนโดยปรับปรุงหลักสูตรและออกแบบรายวิชาพื้นฐานเพื่อพัฒนานักเรียน ตามมาตรฐานการเรียนรู้และ

ตัวชี้วัด 2) พัฒนาครูและบุคลากร 3) พัฒนาคุณภาพผู้เรียนโดยใช้รูปแบบ/เทคนิควิธีการสอนอย่างหลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาเต็มตามศักยภาพ 4) การบริหารจัดการและการนำองค์กรแบบมีส่วนร่วมโดยให้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การดำเนินงาน การรับผลประโยชน์ และการติดตามประเมินผล เหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากการแก้ปัญหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนนั้นจำเป็นต้องมีการดำเนินการแก้ไขปัญหาให้ครอบคลุมในทุก ๆ ด้านทั้งในด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ด้านการพัฒนาครูและบุคลากร ด้านพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และด้านการบริหารจัดการ สอดคล้องกับสนอง สุตสะอาด และศศิธรดา แพงไทย (2561: 150-159) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารโรงเรียนคุณภาพที่มีประสิทธิภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันในการบริหารโรงเรียนคุณภาพที่มีประสิทธิภาพ ในทุกด้าน คือ 1) ด้านการบริหารจัดการ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง 2) ด้านการจัดการเรียนรู้มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง 3) ด้านสิ่งแวดล้อม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง และ 4) ด้านการมีส่วนร่วมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ และสภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารโรงเรียนคุณภาพที่มีประสิทธิภาพ ในทุกด้าน คือ 1) ด้านการบริหารจัดการ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด 2) ด้านการจัดการเรียนรู้ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด 3) ด้านสิ่งแวดล้อม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด และ 4) ด้านการมีส่วนร่วม และสอดคล้องกับ ศศิมาภรณ์ นันทะสิงห์ และสุมาลี ศรีพุทธรินทร์ (2564: 75-85) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และแนวทางพัฒนาการบริหารและการจัดการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารและการจัดการโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด สภาพ ที่พึงประสงค์ของการบริหารและการจัดการโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และความต้องการจำเป็นของการบริหารและการจัดการโรงเรียน สูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ ด้านการจัดระบบสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ ด้านการมีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา และด้านการพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ

2. ร่างรูปแบบการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนวงแหวนวิทยาคม ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการและเหตุผล 2) วัตถุประสงค์ 3) การบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ คือ (1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน (2) ด้านการพัฒนาครูและบุคลากร (3) ด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และ (4) ด้านการบริหารจัดการและการนำองค์กรแบบมีส่วนร่วม 4) วิธีการดำเนินงาน 5) การวัดและประเมินผล โดยร่างรูปแบบการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนวงแหวนวิทยาคม มีความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ ในทุกประเด็น เหตุที่เป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจากรูปแบบที่พัฒนาขึ้นได้จากการศึกษาองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ สภาพปัจจุบัน สภาพปัญหา สาเหตุของปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหา มาเป็นกรอบในการสร้างรูปแบบการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ส่งผลให้รูปแบบมีความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ ในทุกประเด็น สอดคล้องแนวคิดของกับ Joyce and Weil (2009) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการจัดการศึกษาไว้ 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการ เป็นการกล่าวถึงความเชื่อ แนวคิดของทฤษฎีที่รองรับการจัดการศึกษา ซึ่งหลักการของการจัดการศึกษาจะเป็นตัวกำหนดจุดประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ขั้นตอนต่าง ๆ ในการจัดการศึกษา 2) จุดประสงค์เป็นการระบุความคาดหวังที่ต้องการให้เกิดขึ้นจากการใช้การจัดการศึกษา 3) เนื้อหา เป็นการระบุเนื้อหาสาระและกิจกรรมต่าง ๆ ที่ใช้ในการจัดการศึกษาให้บรรลุจุดประสงค์ของการจัดการศึกษานั้นๆ และ 4) กิจกรรมการเรียนรู้ขั้นตอนต่าง ๆ ในการจัดการศึกษาเป็นการระบุวิธีการปฏิบัติกิจกรรมในแต่ละขั้นตอนเมื่อมีการนำการจัดการศึกษาไปใช้และ 5) การวัดและประเมินผลเป็นการประเมินผลประสิทธิภาพของการจัดการศึกษา สอดคล้องกับ สมชาย เผือก

ตระกูลชัย (2563) ได้ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการการประกันคุณภาพภายในเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา ภาค 17 ผลการวิจัยพบว่ารูปแบบการบริหารจัดการการประกันคุณภาพภายใน เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษ ภาค 17 ประกอบด้วย (1) กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา (2) จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา (3) จัดระบบบริหารและสารสนเทศ (4) ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา (5) จัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา (6) จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา (7) จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานการประเมินคุณภาพภายใน และ (8) จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องโดยมีแนวคิดในการบริหารตาม POSDC เป็นตัวขับเคลื่อนการดำเนินงาน และมีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับ ดำรงค์ บุญกลาง (2560 : 163-175) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคเหนือ ผลการวิจัย พบว่า รูปแบบการบริหารคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคเหนือ โดยผ่านการพัฒนาและตรวจสอบประเมินมืองค์ประกอบด้วย 1) หลักการและเหตุผล 2) วัตถุประสงค์ 3) สารสำคัญ ประกอบด้วยการบริหาร 7 ด้าน ได้แก่ การนำองค์การ การวางแผนเชิงกลยุทธ์ การมุ่งเน้นนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียการวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ การมุ่งเน้นบุคลากร การจัดการกระบวนการ และผลลัพธ์ 4) แนวทางการนำรูปแบบไปสู่การปฏิบัติ 5) เงื่อนไขการนำรูปแบบไปสู่ความสำเร็จ และผลการยืนยันรูปแบบจากกลุ่มผู้รู้แจ้ง 56 คน พบว่า รูปแบบการบริหารคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคเหนือมีความเหมาะสม ความเป็นไปได้และเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด

3. ผลการใช้รูปแบบการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนแวงใหญ่วิทยาคม พบว่า ผลการทดสอบความรู้ความเข้าใจของครูในการพัฒนาครูตามรูปแบบ การพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนแวงใหญ่วิทยาคม หลังการอบรมพัฒนาสูงกว่าก่อนการอบรมพัฒนา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลผลิตที่เกิดจากการใช้รูปแบบการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ที่ส่งผลต่อคุณภาพของนักเรียนโรงเรียนแวงใหญ่วิทยาคม ได้แก่ ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนโรงเรียนแวงใหญ่วิทยาคม ปีการศึกษา 2564 กับ ปีการศึกษา 2563 ผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยในภาพรวมเพิ่มขึ้น ร้อยละ 2.325 ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนแวงใหญ่วิทยาคม ปีการศึกษา 2564 กับ ปีการศึกษา 2563 ผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยในภาพรวมเพิ่มขึ้น ร้อยละ 6.23 ผลการเปรียบเทียบการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนของนักเรียน โรงเรียนแวงใหญ่วิทยาคม ปีการศึกษา 2564 กับปีการศึกษา 2563 ผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยในภาพรวมเพิ่มขึ้น ร้อยละ 5.96 ซึ่งผลลัพธ์ที่เกิดจากการใช้รูปแบบการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ส่งผลให้นักเรียนได้รับรางวัลจากการประกวดแข่งขันในระดับต่าง ๆ อันเนื่องจากการใช้รูปแบบการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน จำนวน 26 รางวัล และมีนักเรียนที่เข้าร่วม จำนวน 73 คน ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับรางวัลจากการประกวดแข่งขัน ในระดับต่าง ๆ อันเนื่องจากการใช้รูปแบบการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน จำนวน 6 รางวัล สถานศึกษา ได้รับรางวัลยกย่องเชิดชูเกียรติในระดับต่าง ๆ อันเนื่องจากการใช้รูปแบบการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน จำนวน 7 รางวัล และ สถานศึกษาได้เป็นแหล่งเรียนรู้ และศึกษาดูงานของสถานศึกษาจากสถานศึกษาอื่น อันเนื่องจากการใช้รูปแบบการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและ

มาตรฐานการศึกษา โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วม จำนวน 15 แห่ง เหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากรูปแบบการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วม เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนแนวใหญ่วิทยาคม มีองค์ประกอบและวิธีการดำเนินการเพื่อพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาที่เหมาะสมชัดเจน ส่งผลให้ครู และบุคลากรได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้มีความพร้อมในการดำเนินกิจกรรมการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน สอดคล้องกับ มนตรา พักมงคล (2564) ได้ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบ การบริหารจัดการเพื่อยกระดับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียนราชานุบาล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการบริหารจัดการเพื่อยกระดับการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน โรงเรียนราชานุบาล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่านมี 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการ 2) จุดมุ่งหมาย 3) องค์ประกอบการพัฒนาคุณภาพการศึกษา 4) กระบวนการบริหารจัดการ 5 ขั้นตอน 5) ผลลัพธ์ และ 6) เงื่อนไขความสำเร็จ โดยรวมรูปแบบมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ผลการทดลองใช้ พบว่า ผลการประเมินตนเอง ตามมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับดีเลิศ นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ปีการศึกษา 2562 สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ และสอดคล้องกับ อดุลย์ศักดิ์ บุญเอนก (2564) ได้ทำการวิจัย เรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการคุณภาพการศึกษา โดยใช้เครือข่ายในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 ผลจากการทดลองใช้รูปแบบ พบว่า ผลที่เกิดจากการกระบวนการบริหารจัดการคุณภาพการศึกษาของเครือข่าย ก่อนการดำเนินการ โดยภาพรวมมีผลการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนหลังการดำเนินการ โดยภาพรวมมีผลการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด และผลการสอบถามความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษาครู ผู้ปกครองและชุมชนที่มีต่อรูปแบบโดยรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

4. การปรับปรุงและพัฒนาแบบการพัฒนการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนแนวใหญ่วิทยาคม พบว่า ผลการปรับปรุงรูปแบบการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนแนวใหญ่วิทยาคม ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการและเหตุผล 2) วัตถุประสงค์ 3) องค์ประกอบการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา 4) วิธีการดำเนินงานของรูปแบบ 5) การวัดและประเมินผล และ 6) เงื่อนไขความสำเร็จ โดยใช้วิธีการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา 4 ด้าน ได้แก่ (1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน (2) ด้านการพัฒนาครู และวิธีการจัดการเรียนการสอน (3) ด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และ (4) ด้านการบริหารจัดการและการนำองค์กรแบบมีส่วนร่วม สอดคล้องกับ อดุลย์ศักดิ์ บุญเอนก (2564) ได้ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการคุณภาพการศึกษาโดยใช้เครือข่ายในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 ผลการวิจัย พบว่า รูปแบบ ประกอบด้วย (1) บทนำ ประกอบด้วย หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ และเป้าหมาย (2) ขั้นตอนการสร้างเครือข่าย ประกอบด้วย ขั้นตอนจนถึงความจำเป็นในการสร้างเครือข่าย ขั้นตอนประสานหน่วยงาน/องค์กรเครือข่าย ขั้นตอนสร้างพันธะสัญญาร่วมกัน ขั้นตอนบริหารจัดการการเครือข่าย ขั้นพัฒนาความสัมพันธ์ และขั้นรักษาความสัมพันธ์ (3) วิธีการดำเนินงานตามรูปแบบ (4) กระบวนการดำเนินงานของเครือข่าย ประกอบด้วย กิจกรรมสำคัญที่เสริมประสิทธิภาพการดำเนินการกิจของเครือข่าย เทคนิค/วิธีการพัฒนาสมาชิกเครือข่าย กระบวนการเสริมสร้างพลังอำนาจ คุณลักษณะที่ดีของสมาชิกและผู้นำ เครือข่ายและการปฏิบัติงานของเครือข่ายและการสะท้อนผล ซึ่งนำไปสู่ปัจจัยทางการบริหารจัดการศึกษามาปฏิบัติในการดำเนินงานของเครือข่ายเพื่อการบริหารจัดการคุณภาพการศึกษาที่ประกอบด้วย ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศด้านการบริหารจัดการ (5) การประเมินผลการใช้รูปแบบ และ (6) เงื่อนไขความสำเร็จของการนำรูปแบบไปใช้ และสอดคล้องกับมนตรา พักมงคล (2564) ได้ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการเพื่อยกระดับการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน

โรงเรียนราชานุบาล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบมี 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการ 2) จุดมุ่งหมาย 3) องค์ประกอบการพัฒนาคุณภาพการศึกษา 4) กระบวนการบริหารจัดการ 5) ขั้นตอน 5) ผลลัพธ์ และ 6) เงื่อนไขความสำเร็จ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 รูปแบบการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนวังใหญ่วิทยาคม ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการและเหตุผล 2) วัตถุประสงค์ 3) องค์ประกอบการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา 4) วิธีการดำเนินงาน 5) การวัดและประเมินผล และ 6) เงื่อนไขความสำเร็จ โดยใช้วิธีการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา 4 ด้าน ได้แก่ (1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน (2) ด้านการพัฒนาครูและวิธีการจัดการเรียนการสอน (3) ด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และ (4) ด้านการบริหารจัดการและการนำองค์กรแบบมีส่วนร่วม ฉะนั้น ในการนำรูปแบบไปใช้ควรมีการศึกษาองค์ประกอบของรูปแบบโดยละเอียดเพื่อให้เกิดประสิทธิผลสูงสุด โดยเฉพาะเงื่อนไขความสำเร็จ

1.2 เนื่องจากรูปแบบการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนวังใหญ่วิทยาคม ได้มีการปรับปรุงพัฒนาแล้ว ฉะนั้น เมื่อนำรูปแบบการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนวังใหญ่วิทยาคม ฉบับปรับปรุงพัฒนา ไปใช้ในการบริหารจัดการเสร็จแล้ว ควรต้องมีการปรับปรุงพัฒนาให้สอดคล้องกับสถานการณ์ในแต่ละปี

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 เนื่องจากรูปแบบการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนวังใหญ่วิทยาคม ไม่ปรากฏตัวชี้วัดความสำเร็จที่ชัดเจน ฉะนั้น จึงควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับตัวชี้วัดความสำเร็จ ของรูปแบบการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนวังใหญ่วิทยาคม เพื่อจะได้ช่วยให้การประเมินผลมีทิศทางที่ชัดเจนการบริหารรูปแบบ จะมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2.2 เนื่องจากพบว่าการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวังใหญ่วิทยาคม เปรียบเทียบระหว่างปีการศึกษา 2563 กับ ปีการศึกษา 2564 มีผลการประเมินโดยเฉลี่ยลดลง จึงควรมีการศึกษาวิจัย เกี่ยวกับสาเหตุ แนวทางแก้ปัญหา และวิธีการพัฒนานักเรียน ให้มีผลการประเมินโดยเฉลี่ยที่ดีขึ้น

2.3 เนื่องจากพบว่า วิชาสังคมศึกษา สุขศึกษา ศิลปะ และภาษาต่างประเทศ มีค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนลดลง จึงควรมีการศึกษาวิจัยหาแนวทางแก้ปัญหา หรือพัฒนานักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยเฉลี่ยสูงขึ้น ทุกกลุ่มสาระวิชา

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ. (2541). *ระเบียบแห่งการศึกษา : พระบรมราโชวาทและพระราชดำรัสด้านการศึกษา*. กรุงเทพมหานคร : กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ.
- ดำรงค์ บุญกลาง. (2560). การพัฒนารูปแบบการบริหารคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคเหนือ. *วารสารวิทยาลัยนครราชสีมา*. 11(2), 163-175.

- ธนพล ทองยัง. (2564). แนวทางการบริหารและการจัดการ เพื่อพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐานการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา โรงเรียนบ้านพนาสวรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 3. เชียงราย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- พิกุล สุรินทร์. (2564). แนวทางการบริหารงานการประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 1. วารสารวิชาการ และวิจัยสังคมศาสตร์. 16(1), 71-84.
- มนตรา ฟักมงคล. (2564). รูปแบบการบริหารจัดการเพื่อยกระดับการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน โรงเรียนราชานุบาล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 1. วารสารสังคมศาสตร์และ มานุษยวิทยาเชิงพุทธ. 6(3), 334-350.
- โรงเรียนแวงใหญ่วิทยาคม. (2561). รายงานการประเมินตนเอง โรงเรียนแวงใหญ่วิทยาคม ประจำปีการศึกษา 2563. ขอนแก่น : โรงเรียนแวงใหญ่วิทยาคม.
- โรงเรียนแวงใหญ่วิทยาคม. (2563). รายงานการประเมินตนเอง โรงเรียนแวงใหญ่วิทยาคม ประจำปีการศึกษา 2563. ขอนแก่น : โรงเรียนแวงใหญ่วิทยาคม.
- ศศิมาภรณ์ นันทะสิงห์ และสุมาลี ศรีพุทธรินทร์. (2564). สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และแนวทาง พัฒนาการบริหารและการจัดการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2. วารสารวิชาการสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 1. 6(2), 75-85.
- สนอง สุตสะอาด และศศิรดา แพงไทย. (2561). สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารโรงเรียน คุณภาพที่มีประสิทธิผล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา. วารสารวิทยาลัยนครราชสีมา. 4(5), 150-159.
- สมชาย เผือกตระกูลชัย. (2563). รูปแบบการบริหารจัดการการประกันคุณภาพภายในเพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา ภาค 17. วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ. 9(1), 144-159.
- สำนักทดสอบทางการศึกษา. (2554). แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อ ประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : กระทรวงฯ.
- อุดม ชูลีวรรณ. (2559). รูปแบบการพัฒนาระบบการบริหารคุณภาพโรงเรียนมัธยมศึกษาสู่ความเป็นเลิศระดับ สาข. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต). สงขลา : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- Joyce, B., Weil, M., & Calhoun, E. (2009). *Models of Teaching*. 8th ed. New York: Allyn & Bacon